

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Tomášem Švecem, Ph.D. v právní věci

žalobce **X. X.**, narozený dne X
státní příslušnost X
bytem v ČR X
zastoupen JUDr. Matějem Šedivým, advokátem
sídlem Václavské náměstí 831/21, 110 00 Praha 1

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR, Odbor azylové a migrační politiky**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 4. 2025, č. j. OAM-79/LE-BA06-ZA01-R2-2022,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou podanou Městskému soudu v Praze domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž bylo jeho žádosti rozhodnuto tak, že mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“) se neuděluje.

II. Podstatný obsah žaloby

2. Žalobce ve své žalobě nejprve stručně shrnul průběh správního řízení. Uvedl, že se v domovské zemi dostal do konfliktu se synem tamního politika, za což byl odsouzen k trestu odnětí svobody na 5 let, vykonal 8 měsíců a posléze byl propuštěn na amnestii. Kvůli sporu s uvedenou osobou mu ale hrozí anulování milosti, a tedy dodatečný výkon trestu. Uvedený konflikt nevyprovokoval, zmíněný muž mu navíc vyhrožuje, žalobce jej proto dává do souvislosti se žhářským útokem na svůj dům. Žalobce není evidován pohraniční policií, i když je v zemi původu hledaný. Dále upozornil na pokračující výhružky a skutečnost, že jeho rodina v domovském státě je navštěvována osobami dotazujícími se na místo jeho pobytu. To v něm vzbuzuje obavy z pronásledování, jelikož moldavská policie straní bohatým s vazbami na politiky a má tedy za to, že se mu nedostane ochrany, o tom konec konců svědčí i jeho nespravedlivé odsouzení uvedené výše.
3. Žalovaný podle něj nepostupoval podle § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „s. ř.“) a nevedl řízení ke zjištění skutečného stavu věci, pokud se nezabýval pozicí moldavské policie, potažmo existencí orgánu kontroly dohlízejícího na její zákonný postup, u nějž by se mohl žalobce dovolávat ochrany. Napadené rozhodnutí obsahuje pouze obecné hodnocení úrovně dodržování lidských práv, bez důrazu na individuální situaci žalobce, a nerozptyluje obavy z toho, že policie nebude postupovat objektivně, spravedlivě a přejímat jejich pozici z důvodu solidarity se synem uvedeného politika.
4. Je toho názoru, že původně soukromý spor přerůstá v pravděpodobné pronásledování jeho osoby státem z důvodu již zmíněné sounáležitosti s agresorem. Má za to, že jeho obavy jsou azylově relevantní a žádost nelze označit za účelovou, neboť ji podal až v době, kdy mu hrozilo vycestování. Odůvodnění napadeného rozhodnutí se nezabývá případnou existencí úřadu ombudsmana, který by na zachování práv dohlížel v případě, že by se žalobce na něj obrátil se svými obavami. Domnívá se, že se situace neuklidnila, pokud výhružkám čelil v domovské zemi i nyní v zahraničí. I když těžiště jeho azylového příběhu vyvěrá ze soukromoprávního vztahu, nepostačí tato skutečnost sama k zamítnutí žádosti, neboť je třeba přihlížet k tomu, dokáže-li domovský stát žadatele v takové situaci ochránit. Touto otázkou se napadené rozhodnutí nezaobírá.
5. Sekundárně namítá, že argumentoval špatnou ekonomickou situací v zemi původu a nemožností si zajistit obživu, a domnívá se tedy, že na něj dopadají důvody pro udělení humanitárního azylu. Napadené rozhodnutí se této otázce nijak nevěnuje, a je z toho důvodu nepřezkoumatelné. Spor mezi žalobcem a synem politika je soukromoprávní pouze tehdy, dovede-li stát původu coby garant právního pořádku udržet takový konflikt v soukromé rovině, a má za to, že právě moldavské orgány svou nečinností způsobují pronásledování jeho osoby. Konečně namítl, že rozhodnutí nereflexuje závěry rozsudku Soudního dvora Evropské unie (dále jen „SDEU“) ze dne 4. 10. 2024 ve věci C-406/22, má za to, že Moldavsko nelze považovat za bezpečnou zemi původu ve smyslu zákona o azylu.
6. Navrhl, aby napadené rozhodnutí bylo zrušeno a věc byla žalovanému vrácena k novému projednání a rozhodnutí.

III. Vyjádření žalovaného

7. Žalovaný ve své replice zrekapituloval dosavadní průběh správního řízení a obsah žaloby. S tímto podáním nesouhlasil. Vycházel z řádně zjištěného stavu věci, který nesvědčí o tom, že by měla být žalobci udělena mezinárodní ochrana. Žádost byla posuzována meritorně, nikoliv optikou bezpečné země původu, a tato námitka tedy není relevantní. Stejně tak nahlíží i na problematiku neudělení humanitárního azylu. Ohledně obav z trestního stíhání uvedl, že ani tato skutečnost není opodstatněná a nezakládá důvod pro zrušení napadeného rozhodnutí. Zásadní je vždy výpověď žadatele o azyl. Ohledně výhružek zmínil, že šlo o pocíťovaný nátlak ze strany městského policisty a jeho otce, a to kvůli ženě, s níž měli oba mladí muži udržovat poměr. Po fyzické potyčce se měl žalobce v Moldavsku rok skrývat a vlast následně opustit, výhrůžky nikde neohlásil, jelikož to podle jeho slov nemělo cenu. Neví, co by v domovském státě dělal, policista mu stále způsobuje problémy. Je tu však možnost podobné potíže řešit na vnitrostátní úrovni s příslušnými orgány, což vyplývá ze zpráv o zemi původu. Důvody pro udělení mezinárodní ochrany tu tedy nejsou.
8. Navrhl, aby žaloba byla zamítnuta.

IV. Obsah správního spisu

9. Ze správního spisu zjistil zdejší soud tyto pro řízení podstatné skutečnosti.
10. Žalobce podal dne 10. 5. 2022 žádost o udělení mezinárodní ochrany (dále jen „žádost“). Při poskytnutí údajů dne 2. 6. 2022 sdělil, že se narodil v X ve městě X, naposledy bydlel ve vlasti tamtéž. Je občanem X, národnosti X, dorozumí se moldavsky a rusky. Vyznává X. Jeho zdravotní stav je bez omezení. Politické přesvědčení nemá, nikdy nebyl členem politické strany či hnutí. Je ženatý, má tři děti, z toho dvě nezletilé. Používal padělaný rumunský pas se jménem a příjmením, které si nepamatuje. Přijel asi v roce 2018 soukromým dopravcem mikrobusem do Maďarska, ale hned pokračoval do ČR, cestoval autobusem na lince Kišiněv-Praha. Na území vstoupil dne 18. 11. 2018 mikrobusem. V EU pobýval ještě v roce 2020 u bratra. Svou totožnost prokázal cestovním pasem vydaným orgány X č. X, platným od 16. 5. 2017 do 16. 5. 2024. O mezinárodní ochranu žádá poprvé, a to z toho důvodu, že se v roce 2016 v Moldavsku popral se synem obvodního policisty. Bylo proti němu zahájeno trestní řízení, byl odsouzen nepodmíněně. Jeho otec se později stal starostou vesnice, kromě toho byl podnikatel, měl bar a diskotéku. Tam žalobce v témže roce zašel a se synem tohoto politika se opět popral. Byl v nepřítomnosti odsouzen k 5 letům odnětí svobody, 19. 3. 2017 měl narozeniny, slavil doma, policie jej zajistila a vysvětlila mu, že je hledaný, ačkoliv o tom nevěděl. Ve vězení „seděl“ 8 měsíců, dostal amnestii. Otec muže, s nímž se pral, se mezitím dostal do vysoké politiky a zařídil, aby bylo toto předčasné propuštění anulováno a byl nucen vykonat celý trest. Opustil domov, hledali ho příbuzní napadeného muže. Manželka jim řekla, že odjel do Evropy. V roce 2018 se s ním vyděrači spojili přes internet, požadovali po něm 20 000 eur, jinak si jej najdou. Požádal svou ženu, aby to nahlásila na policii, což příslušníci této složky odmítli s tím, že má žalobce přijít osobně. Přijel do ČR, po měsíci mu shořel v Moldavsku dům. Zavolali hasiče a policii, požárníci však neměli vodu, tak nechali dům hořet. Manželka se přestěhovala k tchyni. Žalobce se nemůže vrátit, obává se nebezpečí. Po incidentu jej vyděrači kontaktovali po internetu, jestli ví, s kým má tu čest. Na seznamu v Kišiněvě je prý v seznamu osob hledaných pohraniční policií, neví proč, řekli mu to známí.

11. Dále je ve správním spise založen Protokol o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 2. 6. 2022. Při tomto úkonu žalobce uvedl, že z Moldavska naposledy vycestoval v roce 2018, cílem byla od počátku Česká republika, má tu dům. Při odjezdu z vlasti problémy neměl. Odcestoval na základě cestovního pasu, který si vyřídil oficiální cestou. Doklady na falešné jméno si opatřil, jelikož nevěděl, zda jej budou pronásledovat i v EU. Učinil tak ještě v Moldavsku, stálo jej to 100 eur. V ČR byl poprvé v roce 2015, jezdil sem za kamarádem, vždy nejdéle na tři měsíce, podle cestovních podmínek. Bydlí u známého, je tam hlášen k pobytu, dům patří tomuto muži. S bezpečnostními orgány měl výše uvedené problémy, policie jej hledá nikoliv na základě pátrání, ale na pokyn otce muže, s nímž se popral. Manželka tohoto člověka dříve chodila se žalobcem, setkal se s ní na diskotéce, jíž vlastní tento příbuzný. Dal se s ní do řeči a odvezl ji do jiného klubu. Tam je dostihl její manžel s několika svými známými a žalobce zbili. Odešel domů, sebral skupinku vlastních kamarádů, na diskotéku se vrátili a poprali se tam. Na základě toho bylo proti němu zahájeno trestní řízení. Lékařskou zprávu má, zeptá se ženy, zda ji může dodat. Stíhán byl jednou. Konflikt s uvedeným mužem měl dvakrát, podruhé po propuštění na amnestii v roce 2017 na ulici. Ten už byl pouze slovní, řekl mu, že si odseděl málo. Odsouzen byl pouze žalobce, „vzal to na sebe“. Hledají jej bratři a kamarádi napadeného muže, jeho otec je členem strany prezidentky Sanduové. Ví to „na 100 %“, psali mu a telefonovali, obraceli se na jeho ženu. Měl jim zaplatit, jinak „to bude velice špatné“. Poprvé jej kontaktovali v listopadu 2017, předtím, než mu shořel dům, podruhé v roce 2018, zda „něco nepochopil“. Se ženou je napadlo, že dají peníze dohromady a oznámili to vyděračům, ti však chtěli s žalobcem mluvit. Je přesvědčen, že otec muže, s nímž měl konflikt, to organizuje, podal stížnost proti propuštění, ale důkaz nemá. Obává se poškození zdraví od těchto osob. Chtěl se vrátit loni na pohřeb matky, ale zjistil, že jej stále hledají. O mezinárodní ochranu žádá z výše uvedených důvodů, ale také kvůli tomu, že žije u starého pána, o nějž se stará. Ten by si jej chtěl osvojit a přál by si, aby přišla i žena s celou rodinou. Na policii se obrátil, ale příslušníci mu řekli, že pokud se nejedná o trestný čin, nedá se s tím nic dělat. Od incidentů už uplynula dlouhá doba, když se však chtěl vrátit v listopadu 2021 domů, zjistil, že jej stále hledají. Chtěl v lednu tohoto roku jít se svým ubytovatelem na policii, aby si u něj vyřídil bydliště, v únoru byl však odsouzen. O mezinárodní ochranu dříve nežádal, nemyslel si, že to dojde tak daleko, shoří mu dům a bude vše pokračovat. Přestěhování v rámci země by nepomohlo, protistrana má kontakty na nejvyšších místech. Peníze chtěli, jelikož na diskotéce způsobili škodu. Další skutečnosti neuvedl, práva zpětného přetlumočení pohovoru nevyužil, chtěl pouze doložit nějaké důkazy o tom, že mu shořel dům a že proti němu bylo vedeno trestní řízení.
12. Ve spise se dále nachází protokol o výsledku účastníka správního řízení, ze dne 4. 2. 2022, č. j. KRPA-40881-6/ČJ-2022-000022-ZSV, kde žalobce odmítl vypovídat, a rozhodnutí Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy, odboru cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort, ze dne 3. 5. 2022, č. j. KRPA-146936-8/ČJ-2022-000022-ZSV, jímž byl žalobce podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky zajištěn, jelikož tu bylo nebezpečí, že by mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění tím, že uvedl v řízení nepravdivé údaje, když se prokázal zfalšovaným rumunským pasem. Dne 11. 5. 2022 byl žalobce rozhodnutím č. j. OAM-79/LE-BA06-VL15-PS-2022 zajištěn podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, a to do 26. 8. 2022 ve smyslu § 46a odst. 5 téhož předpisu.

13. Do správního spisu byly jako podklad založeny zprávy o zemi původu Moldavsko – Hodnocení Moldavska jako bezpečné země původu ze dne 1. 7. 2022, Informace OAMP – Moldavsko – Bezpečnostní a politická situace v zemi, vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv, ze dne 5. 5. 2022, a Informace OAMP – Moldavsko – Dopad ruské agrese vůči Ukrajině na Moldavsko, ze dne 31. 3. 2022. Žalobce pak do správního spisu zanesl celkem čtyři dokumenty založené do spisu při seznámení s podklady konaném dne 4. 7. 2022 – má jít o oddací list č. X, vydaný orgány Moldavské republiky, ze dne 23. 11. 2012, propouštěcí zprávu č. X vystavenou žalobci při udělení amnestie, ze dne 8 12. 2016, a fotografii podpáleného domu, zveřejněnou dne 5. 11. 2016 na sociální síti Facebook.
14. Následně vydal žalovaný dne 19. 7. 2024 ve věci rozhodnutí, č. j. OAM-79/LE-BA06-K12-2022, (dále jen „první rozhodnutí“) jímž žádost o mezinárodní ochranu zamítl podle § 16 odst. 2 zákona o azylu jako zjevně nedůvodnou, jelikož žadatel pochází z bezpečné země původu ve smyslu § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu a § 2 vyhlášky č. 328/2015 Sb. Toto rozhodnutí bylo napadeno žalobou podanou ke Krajskému soudu v Ostravě, který jej zrušil rozsudkem ze dne 28. 11. 2024, č. j. 18 Az 15/2022-51, a to s poukazem na rozsudek Soudního dvora Evropské unie ve věci C-406/22, neboť unijní právo brání tomu, aby byla za bezpečnou ve smyslu § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu a vyhlášky č. 328/2015 Sb. považována pouze část státu. Podmínky pro takové označení musejí být splněny na celém jeho území. Po zrušujícím rozsudku oznámil dne 13. 1. 2025 právní zástupce uvedený v záhlaví tohoto rozsudku, že přejímá právní zastoupení žalobce.
15. Na den 11. 3. 2025 nařídil žalovaný konání doplňujícího pohovoru za účelem zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Při tomto úkonu žalobce uvedl, že v domovské zemi byl naposledy před sedmi lety, měl tam konflikt s policií. Onen muž mu v minulosti vyhrožoval i smrtí, nyní však již u policie nepracuje. Na území ČR vstoupil před sedmi lety, tedy v roce 2018, od té doby tu je nepřetržitě. O mezinárodní ochranu žádal až v roce 2022, jelikož se snažil v Moldavsku vyřídit rumunský pas, ale nebyl úspěšný, do vlasti se vrátit nemohl, tak požádal o azyl. Předtím pracoval čtyři roky nelegálně. Výslovně uvedl, že jeho žádost o mezinárodní ochranu byla účelová, kvůli legalizaci pobytu. Měl problém s bývalým policistou, poprali se, poté mu tento muž a jeho otec začali vyhrožovat. Předpokládá, že stojí i za požárem jeho domu, chodili k jeho manželce a dětem domů, ptali se po něm. Šlo o jeho bývalou milenkou, která byla přítelkyní muže, s nímž se popral. Chtěl, aby s ní ukončil poměr, a tak došlo ke rvačce. Přebral mu ji, nicméně nakonec nezůstala ani s jedním z nich, žalobce se poté vrátil k manželce. Vyhrožovali mu telefonicky, chodili i za jeho ženou, naposledy ji navštívili před dvěma měsíci. Už je to dlouho, co byl s těmito lidmi v kontaktu. Žalobcův otec mluvil s jeho otcem, druhý jmenovaný mu měl říci, že ví, že je zpátky doma, přitom to není pravda. Od konfliktu již uběhlo téměř deset let, důvod k návratu do vlasti nicméně nevidí, může naopak za ním přijet jeho manželka i s dětmi. Přesídlit v domovské zemi není kam, musel by se totiž po návratu registrovat, a tehdy by tento člověk zjistil, kde bydlí a našel si ho. Posléze upřesnil, že otec je bývalý policista, nicméně syn, s nímž měl konflikt, pracuje nadále jako městský strážník v X. Nemělo by smysl hlásit to na příslušné orgány, policisté drží spolu, stejně by byl nakonec označen za viníka. Neuvažoval, že by si stěžoval nadřízenému orgánu. V Moldavsku není práce, pořád by mu navíc byly způsobovány problémy, nemá teď smysl se vracet. Vlast opustil až v roce 2018, jelikož se zhruba rok schovával, u bratra a známých. V roce 2017 obtěžovali manželku, její trestní oznámení ale bylo odmítnuto s tím, že se jen ptají a nic špatného

nedělají. Pokud by se nyní vrátil, asi by se s ním zase porval, je si však jistý, že by měl problémy. Mohl by jít do vězení, něco by mu podstrčili. Rodina jej navštěvuje, jezdí přes Rumunsko. Vyděrač dochází za jeho ženou do obchodu, kde pracuje, pořád se ptá, kdy žalobce přijede. Vždy odpoví, že v Moldavsku již nepobývá. Je možné, že si je otec policisty spletl, jelikož jeho švagr si vzal příjmení jeho sestry, a jmenuje se tak stejně. Závěrem dodal, že uvedl vše, problémy v souvislosti s pronásledováním netvrdil, pohovor zpětně přetlumočit nechtěl. Zmínil, že v prvním řízení nějaké doklady uvedl, nicméně nyní nic do spisu založit nechce.

16. Po zrušujícím rozsudku založil žalovaný do spisu tři zprávy o zemi původu. Z Informace Moldavsko – Základní přehled o zemi, ze dne 18. 11. 2024, se podává, že země původu žalobce je parlamentní demokracií s pluralitními volbami a dělbou moci. Prezidentkou se v roce 2020 stala bývalá předsedkyně vlády Maia Sanduová. Od dubna 2014 má země bezvívazový styk se státy schengenského prostoru, od roku 2016 je v platnosti asociační dohoda s Evropskou unií. V roce 2022 požádala země o vstup do této organizace a byl jí udělen status kandidátské země, o dva roky později začaly přístupové rozhovory. Moldavsko garantuje základní lidská práva, v poslední době přijala řadu reforem a posiluje právní stát, včetně reformy policie, soudnictví a vězeňství. V zemi nelze uložit trest smrti za žádný trestný čin. Prostředky ochrany proti porušování lidských práv jsou legislativně ukotveny. Azylový systém existuje, je funkční a vláda spolupracuje s Úřadem Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky. Moldavsko ratifikovalo základní úmluvy o lidských právech, je stranou Úmluvy o právním postavení uprchlíků z roku 1951 i protokolu z roku 1967, od roku 1995 je členem Rady Evropy. V zemi neprobíhá žádný ozbrojený konflikt. Existují tři orgány pro dohled nad ochranou lidských práv – Úřad veřejného ochránce práv, Agentura pro mezietnické vztahy a Rada pro rovnost. Působení nevládních organizací není omezováno. Mimo kontrolu ústřední vlády zůstává tzv. Podněstří, odtržené v roce 1991, které je závislé na Rusku. I přes obavy z rozšíření konfliktu na Ukrajině do Moldavska zůstávala situace stabilní. Incidenty byly ojedinělé a dále neeskalovaly. V prosinci 2023 skončil v zemi nouzový stav, vyhlášený vládou v reakci na invazi na Ukrajinu.
17. Dále je ve spise Informace mezinárodní organizace pro migraci (IOM) – Moldavsko – Přehled údajů o zemi za rok 2023, přeložené dne 31. 10. 2024. Z ní plyne, že v zemi existuje rozsáhlý systém zdravotních služeb, a to jak veřejných, tak i soukromých, a i přes určité problémy (nedostatek personálu) byla zdravotní péče relativně dostupná. Migrace do zahraničí odebrala pracovnímu trhu část ekonomicky aktivních osob a ovlivnila míru zaměstnanosti. Jde o rozšířený fenomén. Většina pracovní síly je zaměstnána v zemědělství a průmyslu, vysoce kvalifikované profese se koncentrují v hlavním městě Kišiněvu. Situace není optimální, spíše než nezaměstnanost představuje problém neochota si práci najít. V zemi existují pracovní agentury, lze využít i služeb určitých úřadů. V určitých případech vzniká nárok na podporu v nezaměstnanosti. Ceny bydlení jsou o něco nižší než jinde ve světě. Většina domů je pronajímána prostřednictvím realitních kanceláří. Existují určité sociální dávky za účelem podpory a udržení bydlení. Hlavním programem sociální pomoci v zemi je systém „ajuntorul social“ s širokým spektrem dávek i nepeněžitých plnění. Důchodové pojištění, úroveň náhrady příjmů však obecně není dostatečná. Moldavsko částečně koordinuje své sociální zabezpečení se 14 cílovými zeměmi, do nichž migranti odcházejí nejčastěji. V zemi existuje systém veřejného bezplatného školství na všech úrovních, dostupné jsou i soukromé školy, zejména ve větších městech. Země se účastní boloňského systému, na

základě Lisabonské úmluvy se dosažené vzdělání uznává automaticky. Téměř čtvrtinu populace tvoří děti. Míra chudoby je vysoká, byť klesá, zvláště zasahuje venkovské oblasti, což má dopady i do dalších aspektů života (např. úspěšnost ve vzdělání).

18. Konečně je ve spise zanesena též Informace OAMP – Moldavsko – Situace moldavských občanů vracejících se do země po dlouhodobém pobytu v zahraničí, přístup úřadů, přístup ke vzdělávání, lékařské péči, sociálním službám a na trh práce, ze dne 7. 1. 2025. V ní se uvádí, že svoboda pohybu, včetně odjezdu do zahraničí a emigrace, je zajištěna. Mimo Moldavsko krátkodobě pracovalo nebo pracuje 30 % ekonomicky aktivních obyvatel, země je závislá na jejich platbách, v roce 2023 dosáhl počet tzv. remittancí 12 % a postupně klesá. Existují agentury napomáhající reintegraci. Obecně jsou na tom emigranti lépe než ti, kdo se rozhodli zůstat. V případě Podněstří cestují lidé za prací do Ruska a nevracejí se z něj. Po návratu se nevyžaduje registrace u státních orgánů. Byrokracie v zemi je složitá, ale nejde o výslovnou překážku. Zdravotní péče je v zemi v zásadě bezplatná, u určitých léků a zákroků je spoluúčast, po návratu je třeba se registrovat u zdravotní pojišťovny. Existuje systém soukromých i státních agentur pro pomoc s nalezením zaměstnání a podpory v nezaměstnanosti.
19. Dne 14. 3. 2025 byl právní zástupce žalobce vyrozuměn o možnosti seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí ve smyslu § 36 odst. 3 s. ř., které mělo proběhnout dne 26. 3. 2025. K němu se nicméně tento nedostavil, o čemž učinil žalovaný do spisu dne 27. 3. 2025 úřední záznam.
20. Následně žalovaný vydal dne 14. 4. 2025 napadené rozhodnutí. Jako důvod žádosti byla označena obava z městského policisty, s nímž měl spor kvůli jedné ženě, nepříznivá ekonomická situace v Moldavsku a snaha o legalizaci pobytu, což nelze podřadit pod důvody pro udělení doplňkové ochrany. Rozhodnutí si žalobce převzal dne 12. 5. 2025, čímž nabylo téhož dne právní moci ve smyslu § 31a zákona o azylu ve spojení s § 24a odst. 1 téhož předpisu.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

21. Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu řádně a včas uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu ke dni vydání tohoto rozsudku, a to vzhledem k účinnosti čl. 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále jen „procedurální směrnice“) a § 32 odst. 9 zákona o azylu.
22. Soud ve věci rozhodl bez jednání ve smyslu § 51 odst. 1 s. ř. s. Strany se v poskytnuté lhůtě dvou týdnů nevyjádřily, žalovaný posléze ve své replice s rozhodnutím věci bez nařízení jednání souhlasil.
23. Podle ustanovení § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu „[p]ro účely tohoto zákona se rozumí (...) bezpečnou zemí původu stát, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě osoby bez státního občanství stát posledního trvalého bydliště, 1. ve kterém obecně a soustavně nedochází k pronásledování, mučení nebo nelidskému nebo ponižujícímu zacházení nebo trestům a k hrozbě z důvodu svévolného násilí v případě mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, 2. který jeho občané nebo osoby bez státního občanství neopouštějí z důvodů uvedených v § 12 nebo 14a, 3. který ratifikoval a dodržuje mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, včetně norem týkajících se účinných opravných prostředků,

a 4. který umožňuje činnost právníckým osobám, které dohlížíjí nad stavem dodržování lidských práv.“

24. Podle ustanovení § 2 odst. 6 zákona o azylu „[p]ůvodcem pronásledování nebo vážné újmy se rozumí státní orgán, strana nebo organizace ovládající stát nebo podstatnou část území státu, jehož je cizinec státním občanem nebo v němž měla osoba bez státního občanství poslední trvalé bydliště. Původcem pronásledování nebo vážné újmy se rozumí i soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmu.“
25. Podle ustanovení § 14 zákona o azylu „[j]estliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit národní humanitární azyl (dále jen „humanitární azyl“) z humanitárního důvodu. Rodinnému příslušníku podle § 13 odst. 2 azylanta, kterému byl udělen humanitární azyl, se v případě hodném zvláštního zřetele udělí humanitární azyl za účelem sloučení rodiny; § 13 se použije obdobně.“
26. Podle ustanovení § 86 odst. 4 zákona o azylu „[m]inisterstvo vyhláškou stanoví seznam bezpečných zemí původu, bezpečných třetích zemí a evropských bezpečných třetích zemí. Seznamy zemí stanovené vyhláškou ministerstvo přezkoumá nejméně jedenkrát v kalendářním roce.“
27. Podle ustanovení § 3 s. ř. „[n]evyplývá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2.“
28. Podle ustanovení § 2 vyhlášky č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců, „[č]eská republika považuje za bezpečnou zemi původu (...) 16. Moldavsko.“
29. Žalobce vznáší proti rozhodnutí několik žalobních námitek. Za první, žalovaný postupoval v rozporu s § 3 s. ř. a nezjistil skutečný stav věci, pokud se nezabýval pozicí moldavské policie, možnostmi kontroly její činnosti a existencí úřadu ombudsmana, dohlízejícího nad zachováním jeho práv. Žalobci hrozí v Moldavsku pronásledování soukromou osobou. Za druhé, žalobce se v odůvodnění nevěnoval otázkám humanitárního azylu, a má za to, že jsou v jeho případě splněny podmínky pro jeho udělení. Za třetí, zemi původu nelze bez dalšího považovat za bezpečnou zemi původu.
30. V případě první námítky soud uvádí, že důvodem žádosti byla mimo jiné obava z jednání dvou mužů (otce – politika a syna – strážníka městské policie), a to kvůli ženě, s níž měli mít oba mladí muži poměr. V daném případě nicméně oba aktéři vystupují jako soukromé osoby, a i k incidentům mělo docházet pouze za účasti jiných soukromých osob. Žalobce pouze uvedl, že by měl být v evidenci pohraniční policie, aniž toto tvrzení blíže rozvedl. Své odsouzení poté vnímá jako nespravedlivé. Mezi dalšími důvody žádosti poté uvedl snahu o legalizaci pobytu a špatnou ekonomickou situaci v zemi původu.
31. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 30. 6. 2005, č. j. 4 Azs 440/2004-53, „[p]otíže se soukromými osobami v domovském státě, spočívající např. ve vyhrožování, vydírání apod. nelze považovat bez dalšího za důvody pro udělení azylu. Za pronásledování se považuje ohrožení života nebo svobody, jakož i opatření působící psychický nátlak, nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována či trpěna úřady ve

státě, jehož je cizinec státním občanem, nebo pokud tento stát není schopen odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před takovým jednáním.“ V podobném duchu se nese i rozsudek téhož soudu ze dne 31. 7. 2008, č.j. 7 Azs 43/2008-47, podle nějž *„[t]vrzené obavy z vyhrožování ze strany soukromých osob a případně i z jejich násilného jednání, třeba i odůvodněné, by se mohly stát důvodem pro udělení azylu pouze tehdy, pokud by státní orgány země původu takové ohrožení podporovaly, tolerovaly, organizovaly, záměrně trpěly, nezajistily účinnou ochranu apod. Případná nižší efektivita takové ochrany v konkrétních podmínkách té které země však ještě nečiní z takového ohrožení ‚pronásledování‘, a tedy ani azylový důvod.*“ V kontextu přednesené judikatury a § 2 odst. 6 zákona o azylu lze na soukromé osoby lze jako na původce pronásledování hledět tehdy, jestliže se není možné v domovském státě domoci ochrany před jejich protiprávním jednáním, případně pokud jej tyto složky skrytě či otevřeně podporují. Takovou úvahu přdestřel konec konců i žalobce. O tento případ se však zcela zjevně nejedná.

32. Žalobce totiž možností ochrany domovského státu, které mu byly dány, nevyužil. Na oblastní policii se obrátil, bylo mu nicméně sděleno, že pokud se nejedná o trestný čin, nelze s jednáním oněch mužů nic dělat. V doplňujícím pohovoru poté uvedl, že uvedené jednání nikde nehlásil, jelikož by to nemělo smysl. Z rozsudku NSS ze dne ze dne 11. 3. 2004, č. j. 6 Azs 8/2003-44, plyne, že *„[n]eučinil-li stěžovatel žádné kroky k využití všech prostředků, které právní řád v zemi jeho původu k ochraně práv a svobod poskytuje, nelze učinit závěr, že by mu taková ochrana nebyla poskytnuta, případně že by mu sice poskytnuta byla, ale neúčinně.*“ V této souvislosti lze odkázat rovněž na rozsudek téhož soudu ze dne 22. 12. 2005, č. j. 6 Azs 479/2004-41, podle nějž: *„[a]by bylo možné shledat absenci ochrany ze strany státu, musel by stěžovatel vyčerpat všechny reálně dostupné prostředky ochrany.*“ Tyto závěry jsou aplikovatelné i na nyní projednávanou věc. Podle Informace Moldavsko – Základní přehled o zemi, ze dne 18. 11. 2024, se uvádí, že existují opravné prostředky proti nečinnosti policie, i celkem tři orgány pro dohled nad dodržováním lidských práv. Není tedy pravda, že by se žalovaný neměl kam obrátit, případně že by tu neexistovaly vnitrostátní možnosti nápravy případné nečinnosti policie. Žalovaný jich nicméně zcela nevyužil, případně se o to ani nepokusil. K odsouzení za napadení soud uvádí, že okolnosti tohoto postihu nebyly nijak blíže rozvedeny krom toho, že se mělo jednat o odplatu za jiný útok. Žalobce tak byl patrně sankcionován za čin, který by byl trestný i podle právního řádu České republiky. Z pohovoru dále vyplynulo, že částka, která je po něm ve vlasti vymáhána, má být náhradou škody způsobené v nočním klubu při konfliktu. Soud tak má za to, že žalobci, který nevyužil prostředků ochrany daných vlastním státem, žádný azylově relevantní důvod nesvědčí. Byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti ve smyslu § 3 s. ř. První námitka není důvodná.
33. Druhým žalobním bodem je nedostatečné vypořádání neudělení humanitárního azylu žalobci. K tomu soud poznamenává, že se této otázce žalovaný věnoval, a to na str. 6 napadeného rozhodnutí. Povahou tohoto institutu se ve své judikatuře NSS mnohokrát zabýval, například v rozsudku ze dne 19. 7. 2004, č. j. 5 Azs 105/2004-72, podle nějž *„[u]stanovení § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, je kombinací neurčitého právního pojmu a správního uvážení, kdy neurčitým právním pojmem je ‚případ zvláštního zřetele hodný‘ a vlastní rozhodnutí správního orgánu vyjádřené slovy ‚lze udělit humanitární azyl‘ představuje správní uvážení.*“ Postavení této formy mezinárodní ochrany v českém uprchlickém právu vymezil tentýž soud v rozsudku ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004-55, kdy judikoval, že *„[s]mysl institutu humanitárního azylu podle § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, spočívá v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v*

situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto „nehumánní“ azyl neposkytnout. Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na případy, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu (...), ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly. Míra volnosti této jeho reakce je pak omezena pouze zákazem libovůle, vyplývajícím pro orgány veřejné moci z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu.“ Tuto argumentaci NSS dále rozvinul v rozsudku ze dne 28. 1. 2015, č. j. 1 Azs 200/2014-27, podle nějž „[s]právní soudy přezkoumávají v souladu s § 78 odst. 1 druhou větou s. ř. s. posouzení důvodů pro udělení humanitárního azylu žalovaným pouze z toho hlediska, zda žalovaný nepřekročil meze svého správního uvážení či zda jej nezneužil (...), nemohou však jeho uvážení bez dalšího nabrát vlastní úvahou.“ Pro zdejší soud z této judikatury vyplývá, že rozhodnutí o neudělení humanitárního azylu bude přezkoumávat v omezeném rozsahu, tedy zda toto uvážení vychází z dostatečně zjištěného stavu věci, odpovídá zásadám logiky a je v souladu s účelem sledovaným tímto institutem. Na udělení uvedené formy mezinárodní ochrany není právní nárok. Je věcí správního uvážení, zda udělena bude či nikoliv. Soud pouze přešetří, zda se žalovaný nedopustil excesu.

34. Co se skutkového stavu týče, soud má za to, že byl v rámci možností žalovaným spolehlivě zjištěn, a odkazuje v tomto ohledu na výše uvedené vypořádání výše uvedené první námitky. Plyne z něj, že žalobci žádný azylově relevantní důvod nesvědčí. Dále je třeba se věnovat otázce logického postupu a případné libovůle žalovaného při posuzování možnosti udělit humanitární azyl. Žalobce uvádí jako důvod žádosti obavu z jednání dvou mužů, dále pak legalizaci pobytu a nepříznivou ekonomickou situaci v zemi původu. Judikatura se ustálila v názoru, v jakých situacích se tato forma mezinárodní ochrany typicky uděluje, byť níže uvedený výčet není a z podstaty tohoto institutu nemůže být uzavřený. Takové důvody vyjadřuje je např. rozsudek ze dne 31. 3. 2010, č. j. 6 Azs 55/2009-71, podle nějž lze humanitární azyl udělit „*např. osobám zvláště těžce postiženým nebo nemocným, osobám přicházejícím z oblastí postižených humanitární katastrofou způsobenou lidskými či přírodními faktory.*“ Co se konkrétně tvrzených ekonomických obtíží týče, odkazuje soud na rozsudek NSS ze dne 31. 10. 2003, č. j. 4 Azs 23/2003-65, podle nějž „*[s]kutečnost, že žadatel o azyl má v zemi původu obavy před vybrožováním ze strany soukromé osoby a má zde ekonomické problémy, není bez dalšího ani důvodem pro udělení azylu (...), ani důvodem pro udělení azylu z humanitárních důvodů.*“ Podle rozsudku téhož soudu ze dne 16. 11. 2005, č. j. 4 Azs 34/2005-60 lze „*udělení azylu z humanitárních důvodů připustit i tehdy, uvádí-li žadatel potíže ekonomického charakteru. Vždy ale musí jít v tomto ohledu (např. co do míry postižení, délky jeho trvání atd.) o extrémní případ, který navíc má svůj původ v okolnostech relevantních z pohledu ostatních, standardních azylových důvodů. To znamená, že špatná ekonomická situace žadatele je následkem nebo průvodním jevem pronásledování státními orgány v zemi původu pro jeho politické přesvědčení, rasu, národnost, náboženství a podobně.*“ O tento případ se zcela zjevně nejedná. Neudělení humanitárního azylu žalovaným tak bylo v souladu s účelem sledovaným uvedeným institutem, neboť žalobce neuvedl žádnou okolnost, kterou by bylo možné podřadit pod skutečnost zvláštního zřetele hodnou. Druhá námitka je tedy rovněž nedůvodná.
35. Zbývá tedy vypořádat výhradu třetí, jež se týká Moldavska jako bezpečné země původu. Tento stát je skutečně uveden v příslušné vyhlášce (č. 328/2015 Sb.). je však třeba zmínit, že žalovaný v případě žalobce nepostupoval ve smyslu § 16 odst. 2 zákona o azylu a

nezamítl žádost s poukazem na tuto skutečnost. Naopak ji posoudil meritorně, a zjistil, že žádný uvedený důvod nesvědčí pro udělení mezinárodní ochrany v jakékoliv její formě. Námitka tak není ve vztahu k projednávanému případu relevantní. Žalobce ji navíc vznáší zcela obecně, neuvádí, proč by nebylo možné Moldavsko za bezpečnou zemi původu považovat. Rozsudek SDEU ze dne 4. 10. 2024, sp. zn. C-406/22, na nějž žalobce odkazuje, se týkal otázky tzv. územních výjimek, které byly i důvodem zrušujícího rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 28. 11. 2024, č. j. 18 Az 15/2022-51. Ty již ve vztahu k zemi původu v příslušném právním předpise uvedeny nejsou, Česká republika od 1. 10. 2023, po novele provedené vyhláškou č. 289/2023 Sb., považuje za bezpečnou zemi původu celé Moldavsko, včetně separatistického Podněstří, kde je však situace stabilní a ke střetům dlouhodobě nedochází. To plyne ze zpráv o zemi původu, založených do správního spisu jako podklad. Třetí a poslední žalobní bod tedy taktéž není důvodný.

VI. Závěr a náklady řízení

36. Zdejší soud tak ze všech výše uvedených důvodů dospěl k závěru o nedůvodnosti žalobních námitek v podobě, v jaké byly žalobcem uplatněny. Zároveň v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž by bylo nutno přihlížet z úřední povinnosti. Podanou žalobu proto zdejší soud zamítl podle ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s. jako nedůvodnou.
37. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků rozhodl zdejší soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce ve věci neměl úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží. Žalovanému žádné náklady řízení nad rámec úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s., a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

JUDr. Tomáš Švec, Ph.D.
samosoudce